

Υλη στην οποία αναφέρεται το παρόν κριτήριο:

Εφ'όλης της ύλης

6ο ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΕΞΕΤΑΣΗΣ (*)

ΛΑΤΙΝΙΚΑ - ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΚΕΙΜΕΝΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Audita salutatione Caesar dixit: «Domi satis **salutationum** talium audio». Tum venit **corvo** in mentem verborum domini sui: «Oleum et operam perdididi». Ad haec verba Augustus risit emitque avem tanti, quanti nullam adhuc emerat.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Nam cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent, ut eo uteretur, vultum risu solvit et protinus dixit: “Supervacaneae, ne dicam ineptae, legationis ministri, narrate Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperare quam ipsum fieri locupletem; et mementote me nec acie vinci nec pecunia **corrumpi** posse”.

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

Ea cerva quodam die fugit et perisse credita est. Cum aliquis Sertorio nuntiavisset cervam inventam esse, Sertorius eum iussit tacere; praeterea praecepit ut eam postero die repente in eum locum emitteret, in quo ipse cum amicis futurus esset. Postridie eius diei Sertorius, admissis amicis in cubiculum suum, dixit **eis** visum **in somno** sibi esse cervam, quae perisset, ad se reverti. Cum cerva, emissa a servo, in cubiculum Sertorii introrupisset, admiratio magna orta est.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας τα παραπάνω αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B1.α Να γράψετε δίπλα από κάθε αριθμό της στήλης A το κατάλληλο γράμμα της στήλης B.

1. Έπος	α. Πλάυτος
2. Κωμωδία	β. Οράτιος
3. Ελεγεία	γ. Έννιος
4. Λυρική ποίηση	δ. Ιούλιος Καίσαρας
5. Απομνημονεύματα	ε. Τίβουλλος

Μονάδες 5

B1.β Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις με βάση το περιεχόμενό τους ως Σωστές (**Σ**) ή Λανθασμένες (**Λ**):

1. Η ρωμαϊκή λογοτεχνία παρουσιάζει χρονολογική εξέλιξη των ειδών παρόμοια με την ελληνική.
2. Οι Ρωμαίοι συνθέτουν τραγωδίες επηρεασμένοι από τα δράματα της Μεγάλης Ελλάδας.
3. Μετά την επικράτηση του Οκταβιανού η «αριστοκρατική δημοκρατία» της Ρώμης μετασχηματίζεται σταδιακά σε απολυταρχία.
4. Στην περίοδο του Αυγούστου ακμάζει κυρίως η πεζογραφία.
5. Το έργο του Λουκρητίου «Για τη φύση των πραγμάτων» είναι ένα ηρωικό έπος.

Μονάδες 5

B2. Να εντοπίσετε στα παραπάνω κείμενα μια ετυμολογικά συγγενή λέξη της λατινικής για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

ωτοασπίδα, αδηφάγος, ρήμα, ανυπόφορος, παράδειγμα, παρακμή, σβέλτος, αναπόφευκτος, σερβιτόρος, μεγαλειώδης

Μονάδες 10

Γ1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις/συνεκφορές:

mentem: τη γενική πληθυντικού

haec verba: την ίδια πτώση του άλλου αριθμού

avem: την αφαιρετική ενικού

magnum pondus: την αιτιατική πληθυντικού με το επίθετο στον συγκριτικό βαθμό

vultum: τη δοτική ενικού αριθμού

ministri: την κλητική ενικού

acie: τη γενική ενικού αριθμού

aliquis: την ονομαστική ενικού του ουδέτερου γένους

postero: τους τρεις βαθμούς του επιρρήματος

cubiculum suum: την ονομαστική πληθυντικού με την αντωνυμία στο β' πρόσωπο για πολλούς κτήτορες

Μονάδες 15

Γ2.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο):

perdidi: τον ίδιο τύπο στην άλλη φωνή

risit: την ονομαστική πληθυντικού της μετοχής Ενεστώτα στο ουδέτερο γένος

emerat: το β' πληθυντικό προστακτικής Ενεστώτα στην άλλη φωνή

attulissent: το β' ενικό οριστικής Ενεστώτα στην άλλη φωνή

uteretur: το β' πληθυντικό υποτακτικής Μέλλοντα

posse: το γ' πληθυντικό οριστικής Συντελεσμένου Μέλλοντα

praecipit: το α' πληθυντικό υποτακτικής Παρατατικού στην ίδια φωνή

emitteret: την αφαιρετική του σουπίνο

futurus esset: τον ίδιο τύπο στην οριστική Υπερσυντελείου

reverti: το γ' πληθυντικό προστακτικής Μέλλοντα

introrupisset: το β' πληθυντικό οριστικής Παρακειμένου της παθητικής περιφραστικής συζυγίας

orta est: την αιτιατική πληθυντικού, αρσενικού γένους του γερονδιακού

Μονάδες 12

Γ2β. «*Ea cerva...tacere*»: Στο παραπάνω απόσπασμα του γ' κειμένου να εντοπίσετε και να γράψετε τα απαρέμφατα που υπάρχουν. Στη συνέχεια, να γράψετε τον αντίστοιχο τύπο στον Μέλλοντα της ίδιας φωνής.

Μονάδες 3

Δ1. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω (υπογραμμισμένους στα κείμενα) όρους: **salutationum, corvo, corrumpi, eis, in somno**

Μονάδες 5

Δ2α. **audita, emissa** : να αναλύσετε τις μετοχές σε δευτερεύουσες χρονικές προτάσεις εισαγόμενες με τον ιστορικό-διηγηματικό cum.

Μονάδες 5

Δ2β. cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent: να συμπύξετε σε μετοχή την παραπάνω δευτερεύουσα πρόταση.

Μονάδες 4

Δ3α. «dixit eis visum in somno sibi esse cervam, quae perisset, ad se reverti»: Να μετατρέψετε τον πλάγιο λόγο σε ευθύ.

Μονάδες 4

Δ3β. Domi satis salutationum audio: Να μετατρέψετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο, με εξάρτηση από το «Augustus dixit».

Μονάδες 2

Δ4. quanti nullam adhuc emerat: να αναγνωρίσετε πλήρως συντακτικά την παραπάνω δευτερεύουσα πρόταση (είδος, εισαγωγή, εκφορά, συντακτική λειτουργία).

Μονάδες 5

Δ5. ut eo uteretur: να δηλώσετε τον σκοπό με σουπίνο και με την πρόθεση causa.

Μονάδες 2

Δ6. magnum pondus: να αναλύσετε τον επιθετικό προσδιορισμό σε δευτερεύουσα αναφορική πρόταση.

Μονάδες 3

Bona fortuna!!!

ΟΜΙΛΟΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

(*) Το παρόν κριτήριο εξέτασης συντάχθηκε από την ομάδα διδασκόντων του Τομέα Λατινικών του Φροντιστηρίου **αξία** και αποτελεί πνευματική τους ιδιοκτησία. Η χρήση τους εκτός Φροντιστηρίου, επιτρέπεται μόνο για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Οποιαδήποτε άλλη χρήση ή αναπαραγωγή χωρίς άδεια, μπορεί να επιφέρει τις προβλεπόμενες από το Νόμο κυρώσεις.

